

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

109. An Regulares possint vigore priuilegiorum celebrare ex insta causa vsque ad horam Nonam inclusiuè? Et in textu huius Resolutionis assignantur aliqua causæ instæ pro hoc faciundo. Sed quæritur, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

illa nocte celebrando statim post mediam noctem) sed etiam ante horam solitam in cæteris Ecclesiis pro illa nocte; & vt hoc fiat dispensat in ieiunio seruati solito, vt possit Cardinalis celebrare. Hucusque Dicastillo; Ex quibus patet responsio ad argumentum adductum contra doctrinam Leandri.

6. Negandum est enim, si Vigilia Natiuitatis venerit in Dominica, per illam Missam impleri præceptum Missæ audiendæ in Dominica; tum quia eo ipso, quod Pontifex illam Missam non computet pro Dominica; sed pro sequenti Festiuitate, censetur non approbare illam Missam pro præcepto Dominicæ; tum quia eò ipso, quod Ecclesia determinat tempus intrà quod possint dici Missæ Dominicæ, vel Festi colendi, censetur consequenter velle, vt non in alio tempore differatur Missæ auditio, præsertim si Missa alterius temporis non computetur in Ecclesia pro illa die, sed pro die altera quæ in aliquibus horis communicat cum precedenti quoad aliquas functiones, non verò quoad Missam. Dicendum est itaque cum *Patre Leandro*, aliquem adimplere præceptum audiendi Missam, si audierit Sacram celebratum post duas, vel tres horas post meridiem: nam licet Sacerdotes sic celebrantes peccarent, Audientes tamen illam Missam satisfacerent præcepto.

RESOL. CIX.

An Regulares possint vigore priuilegiorum celebrare ex iusta causa vsque ad horam Nonam inclusiue? Et in textu huius Resolutionis assignantur aliqua causa iusta pro hoc faciendo.

Sed queritur, an dicta priuilegia per Concilium Tridentinum sess. 22. sint reuocata? Ex p. 10. tr. 15. & Misc. 5. Ref. 27.

§. 1. **A**ffirmatiue respondet Tamburinus, *opusc. de Sacrif. Missæ, lib. 1. c. 6. §. 4. n. 24.* ex concessione Eugenij IV. facta Congregationi Sanctæ Iustitiæ, & postea n. 25. subdit: Iustam autem causam iudico quodlibet impedimentum quo quis propter rationem alicuius momenti non potest antea Missam incipere. Dico (alicuius momenti) si quidem non sufficit solum vt non commodius celebret, nec ex eo, quod tardius de lecto per segnitiam exsurrexeris, nec vt stipem cum ea non indigeas lucrari valeas, &c. è contra sufficit, præter iter faciendum infirma valetudo quo tardius cogaris de lecto, vel de lecto exire, studium necessarium ad concionem vel simile, si post Missam illi studio vacare non possis, negotium alicuius momenti, quod differri non potest, multitudo confessionum, si post Missam illis satisfacere non valeat, imò, & elemosyna, qua ad victum indigeas, & his non ab familia potius morali iudicio, quàm certa regula definienda. Semper ergo præ oculis habendum erit; debere intercedere aliquam necessitatem, nec quidem maximam, cum simus in priuilegiis, quæ in nullis sunt præiudicio, nec verò modicam, cum simus in re non leui. Ita ille.

2. Nota tamen, quod P. Lezana in *Summa tom. 1. cap. 21. n. 2.* putat hodie non valere hoc priuilegium, quod etiam docet Panuinus in *priuileg. maxim. tom. 1. Constit. omnia, Pij V. §. 7. n. 19.* & Naldus *ver. Missa num. 30.* quia Pius reuocauit omnia priuilegia Regularibus ad id concessa, quam Constitutionem, refert Naldus *vbi supra.*

3. Sed his non obstantibus ego sententiam Patris Tamburini ante ipsum docui, quam postea tenent me citato Cardinalis Lugo de *Sacram. Euchar. d. 20. sess. 1. n. 42.* & me citato Leandrus de *Sacram. Pan. 2. Tom. 1. I.*

tract. 8. disp. 6. q. 10. & me citato Martin. de S. Ioseph. in *Mon. Confess. tom. 1. lib. 1. tract. 14. de Euchar. n. 14.* quam iterum nunc magis explico & declaro.

4. Dico itaque ex dicto Priuilegio Eugenij IV. posse Regulares ratione itineris, & ex iusta causa differre Missam vsque ad tres horas post meridiem, quod etiam non est vniuersaliter verum, sed in æquinoctio, nam in solstitio hyemali noua hora attingit solum ad secundam post meridiem cum quadrante; in solstitio autem æstiuo vsque ad horam tertiam post meridiem cum tribus quadrantibus.

5. Non esse verò reuocatum dictum priuilegium Eugenij IV. patet ex his, quæ docui alibi, & me citato docet Cardinalis Lugo, *vbi supra, n. 29.* qui loquens de quodam simili priuilegio sic ait: Circa illud tamen dubitari potest. An sit reuocatum per Concilium Tridentinum, sess. 22. secreto de euitandis in celebratione Missæ. Nam Fagundez *vbi supra, n. 3.* cum aliis dicit esse reuocata ibi omnia eiusmodi priuilegia, quia mirum Concilium inter alia prohibet ne Sacerdotes aliis, quàm debitis horis celebrent, & in fine addit, non obstantibus priuilegiis, ac consuetudinibus quibuscunque. Ita Cardin. Lugo, & tandem pro hac sententia alibi adduxi doctum Dicastillum de *Sacram. tom. 1. r. 5. disp. 4. dnb. 4. n. 68. qui n. 70.* explicat Bullam Pij V. & n. 71. hæc addit: mihi persuadeo nostrum Suarium grauioribus fortasse occupatum studiis non legisse, aut non satis attentè prædictum motum proprium Pij V. quem si legisset, proculdubio non dixisset. Pius V. speciali quodam motu proprio vetuit omnes nocturnas, vel matutinas Missas.

Alibi supra in Ref. 102. §. Sed quidquid. sed lege eam per totam, sicut etiam Ref. 103. & infra ex Ref. seq. §. 1. in fine, & §. Sed hanc.

Alibi in Ref. 2. not. præterita; §. Sed his, ad lin. 3. & in Ref. 3. §. Idem etiam.

RESOL. CX.

An Regulares possint dicere Missas vsque ad horam Nonam?

Et quid de alio priuilegio Leonis X. dicendi Missam statim post mediam noctem? Ex part. 1. tract. 2. & Misc. 2. Ref. 2.

§. 1. **H**oc dubium pertractat Brantius *part. 2. tr. 8. cap. 1. propos. 3.* & respondet affirmatiue ex priuilegio speciali, ac primò ex concessione Leonis X. in præcedenti propositione præcitata huius tenoris. Concessit vt de licentia suorum Superiorum possint celebrare post meridiem, præsertim diebus quando est de audienda Missa præceptum, & quando fratres debent ambulare, seu de via veniunt, & non possunt ante meridiem applicare ad locum, vbi commodè possunt Missam audire, vel honestè celebrare. Secundò, ex concessione Sixti IV. facta etiam Minoribus, quam refert Christoph. *à cap. font. post Collectorem priuileg. Mendic. in suo compend. priuileg. verb. celebratio Minorum §. 6.* his verbis; concessit quod Fratres Minoris obseruantie Sacerdotes, possint causa necessitatis post horam statutam ab Ecclesia celebrare: verum cum hæc duæ concessiones in aliquo deficiant; Primò, in hoc, quod tempus non determinat, sed indeterminatum relinquit, nec quidquam Regularibus concedit, nisi cum licentia Superiorum; Secundò, quod etiam tempus non determinet, cum inter Doctores sit diuersitas opinionum, quod tempus sit statutum ab Ecclesia ad Missas legitime celebrandas, si que limitata per casum necessitatis, ea propter ad alias concessiones procedendum est. Probatum ergo tertid ex concessione Innocentij VIII. relata ab eodem Christoph. *post collect. priuileg. Mendic. in citatis compend. & verbo §. 7. & 9.* Concessit Fratibus Ordinis Prædicatorum Congregationis Hispaniæ reformatis, quod possint celebrare Missam per horam post meridiem,

Sup. hoc sed minus ample supra in Ref. 103. §. Sed his. cursum in fine, & in Refol. 104. §. vlt. & in Refol. 108. §. Nota. & in Refol. 109.